

TRASEE INTERMINABILE CU UȘILE DESCHISE

Anul 1989 a prins transportul public din București cu un parc învechit, peste care anii de producție românească au lăsat urme adânci. Nicolae Ceaușescu nu mai aprobese reînnoirea parcurilor cu mașini din export de la sfârșitul anilor '76. Până atunci, producțiile țării lor vecine asigurau în mare parte baza pentru transportul din Capitală. Mașinile erau aduse în principal de la vecinii unguri sau din Cehoslovacia. Au fost ani în care motorina curgea în valuri și reparațiile funcționau ceas. Anii '80 aveau să închidă porțile exporturilor de mașini bune și să împună singura marcă agreată de regim - „autobuzul”. Schimbarea a făcut ca regimul de muncă al șoferilor ITB (întreprinderea de Transport București) să se schimbe radical: mașini mai multe la rampa de reparații și nemulțumiri ținute în cel mai mare secret de cei care răspundeau direct de orice defecțiune, fie ea cât de mică. „Cea mai mare teamă cu care am trăit a fost cea frică de sistem. Să te fi ferit Dumnezeu de un accident în care toată linia ierarhică a ITB-ului era chemată la raport. Am avut mulți colegi care s-au ales cu ani lungi de închisoare pentru accidente rutiere”. Iși amintea Mitea Pompiliu. Are 25 de ani de meserie și o rută familiară - 331. Înainte de '89, autobuzul 331 străbatea toată Capitala, din cartierul Berceni până în Dămăroaia. În ciuda traseului lung, nu traficul îngreunat îi făcea probleme! Se circula lejer! Condițiile de muncă erau însă teribile. Aglomerația cumplită din mașini, oamenii care atârnav pe scările autobuzelor făceau ca un traseu obișnuit să se poată transforma în coșmar. Dacă un om cădea din autobuz, șoferul răspundea direct pentru rănirea sau moartea acestuia. „Pe atunci plecam din stație cu mașina ticăsită. Stăteau pe scările autobuzului și Dumnezeu știe cât de teamă imi era să nu cadă pe drum. În ciuda faptului că se cunoaștea situația în care lucram, nu se lua nici o decizie, iar noi eram principalii vinovați. Iar noi lucram sub presiunea mulțimii! Plecai din stație oricât de încercat erai. Nu îți puteai pune în cap zeci de muncitori furioși”, își amintea, frecându-și mâinile, Mitea.

În 1989, transportul public din București era plin de neajunsuri: parcul de mașini era învechit, piesele de schimb erau raționalizate, iar din cauza economiilor la energie călătorii mergeau pe scara tramvaiului, cu ușile deschise. FOTO: Andrei Pandele

Fabricile, punctele de reper

Traseele lungi aveau doar câteva puncte de reper - marile platforme industriale. Orice cursă din oraș avea la capăt o fabrică. Aici erau locurile în care oamenii se călcau în picioare, iar orele de vârf dictate de programul muncitorilor se transformau în coșmarul șoferilor. În Bucureștiul anilor industrializați, locuitorii foloseau transportul în comun ca să ajungă la serviciu și apoi acasă. Mobilitatea nu era aceeași ca în zilele noastre. Tocmai pentru asta, nebușia începea la șase dimineața și se termina la schimb de noapte, în jurul orei 23:00. Fluxul foarte mare, orele fixe la care se terminau turele și oboseala făceau ca mașinile să plece cu ușile deschise și cu oameni care atârnav pe scări. Astfel că, marea grijă a șoferilor era să nu aibă victime până la finalul cursei. Unele platforme industriale încheiau

contracte cu autobazele Bucureștiului tocmai pentru ca muncitorii să ajungă în cele mai bune condiții la program. Un astfel de contract nu însemna și un traseu decent. Oamenii atârnav la fel pe scările autobuzelor și tramvaielor, iar răspunderea celor de la volan era aceeași.

Momentul adevărului

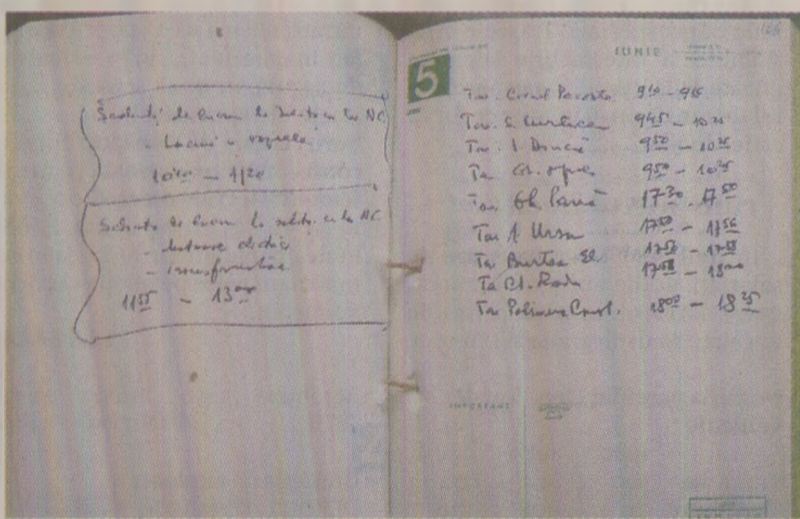
Portretul șoferului din anii '80-'89 se creionează ușor. Două temeri avea omul: să nu îi cadă oamenii din autobuzul ticăsit și să nu facă vreă gafă la ședințele de partid! În situația în care își pierdea clienții pe traseu, era simțina la schimb de noapte, în jurul orei 23:00. Fluxul foarte mare, orele fixe la care se terminau turele și oboseala făceau ca mașinile să plece cu ușile deschise și cu oameni care atârnav pe scări. Astfel că, marea grijă a șoferilor era să nu aibă victime până la finalul cursei. Unele platforme industriale încheiau

„Noi răspundeam în fața legii. Un coleg de-al nostru a avut probleme mari din cauza asta. La Dorobanți a fost zarvă mare pentru un loc în mașină, o femeie cu handicap a fost călcată în picioare. A avut noroc că tatăl tinerei era tot șofer și nu au făcut plângere. Știa foarte bine în ce condiții munceam noi!”, își aduce aminte Mitea.

Ședințele de partid deveneau un stres pentru șoferii ITB în momentul în care primeau dispoziție să transporte muncitorii. De obicei, întâlnirile somptuoase aveau loc la Sala Palatului. Erau singurele momente în care oamenii nu se mai călcau în picioare. Pentru ca muncitorii să ajungă la diversele adunări apăreau încă de seară dispoziții stricte în autobazele Capitalei. Transportul participanților se transforma în cea mai cumplită rută.

(Continuare în pag. a II-e)

Agenda Elenei Ceaușescu

La două ședințe „de lucru” au fost Nicolae și Elena Ceaușescu se întâlneau luni, 5 iunie 1989. Le-au prezidat împreună, așa cum îi obișnuiseră pe participanți să li se adreseze și să le înghită criticile.

Prima dintre ele s-a ținut între 10:40-11:20, pe tema „lacuri și vopsele”. A doua a fost între orele 11:55-13:00, în același loc („săliță”), despre „motoare electrice” și nu se înțelegea din însemnarea șefului de cabinet ce altceva (probabil „transformatoare”). La asemenea ședințe vor fi fost membri ai CPEX, miniștri, specialiști cu înalte funcții în domeniul industriei chimice și construcțiilor de mașini. În ultimii ani, pe specialiștii nu-i mai îngăduia nimeni să formuleze obiecții profesionale în prezența „tovarășilor”.

Aceia dintre membrii CPEX care și-au scris memoriile după moartea lui Ceaușescu au povestit că la ședințe, indiferent de funcție, participanții erau tratați ca „figuranți”. În caz de greșală erau amenințați de Ceaușescu cu răspunderea „în fața poporului”. Instanță invocată cu tot atâtea deferențe ca judecata lui

Dumnezeu. Atâtea doar că din amenințarea lui Ceaușescu se înțelegea că el urma să fie „poporul” - acuzator și judecător. „Detesta presiunea realului, a practicii”; „ceea ce îl scotea cel mai mult din fire era pretenția cuiva de a produce un sistem de gândire personal, de a avea argumente, de a raționa”; „nu admitea coautori, colaboratori, își statuase dreptul autorului unic”; „găsea cuvintele cele mai sarcastice la adresa specialiștilor” - a scris mai târziu Dumitru Popescu despre relațiile lui Ceaușescu cu subalternii. În numeroase domenii, în '89, le întreceau pe ale lui!

Dar, până a începe prima ședință, la Cabinetul 2 au fost chemați Cornel Paocoste, apoi, împreună, Silviu Curticeanu, Ion Dincă și Gheorghe Oprea.

După amiaza, începând cu ora 17:30, fără un minut pauză, i-a primit pe Gheorghe Pană, Ion Ursu, Burtea Elena, Constantin Radu și Poliana Cristescu. Ultima, între orele 18:00-18:25, când sigur Elena Ceaușescu nu mai bea cafea!

Lavinia BETA

CALENDAR

5 iunie (Luni)
Soarele a răsărit 5:32, a apus la 20:56
Luna a răsărit la 6:28, a apus la 23:07
Sărbătoare creștină: Sfântul Ierarh Mucenic Dorotei al Tirului; Sfântul Ierarh Mucenic Bonifaciu, apostolul Germaniei.

S-a întâmplat la 5 iunie 1989

● A început la Berlin cel de-al 30-lea Festival al presei „Neues Deutschland”, acțiune ce se înscria anul acela în rândul manifestărilor legate de cea de-a 40-a aniversare a creării Republicii Democratice Germane. La Festival participau reprezentanți din 36 de țări frățești din Europa, printre care

și „Scînteia”, din Asia, Africa și America Latină. Festivalul programa dezbateri cu personalități ale vieții politice, economice și culturale, convorbiri, programe culturale susținute de numeroase formații artistice, organizate într-un mare parc al capitalei RDG.

● Renumita pădure tropicală amazoniană a fost distrusă în proporție de 7% din cauza incendiilor și tăierilor, se arată într-un raport dat publicității la Brasília, de Comisia Parlamentară constituită de Congresul Național Brazilian pentru a studia această problemă.

● Sportivul român Călin Creangă a obținut o victorie la proba de simplu băieți, în urma concursului internațional de tenis de masă „Cupa Prietenia” pentru juniori, desfășurat la Plevna. Perechea Otilia Bădescu - Emilia Cîosu au ocupat locul I, la proba de dublu fete.

Ramona VINTILĂ

JURNALE PERSONALE

5 IUNIE

În China, evenimentele au luat o întorsătură tragică. Armata a tras în manifestanți - studenți - făcând numeroase victime. Genocidiații refuză să renunțe la putere. Se pare însă că faptul acesta n-a rezolvat definitiv lucrurile, așa cum s-a sperat. Statele Unite au reacționat cu hotărâre, suspendând livrările către China, în numeroase domenii, în special cel al armamentului și al tehnologiei de vârf.

Victor Felea, Jurnalul unui poet leș, Ianuarie 1955 - martie 1993, Ediție îngrijită de Lidia Felea, București, Editura Albatros, 2000, p. 726-727

Ieri, duminică fastuoasă, vremea a redevenit văratecă, cerul e de dimineață limpede, aerul curățat de ploile ultimelor zile, totul amintește senzualitatea anotimpului. Din nou B., care imi dă azi iluzia unei afecțiuni

nesperate. N-o mai așteptam. Pe urmă singur, așteptându-i pe Regmani după-amiază. - Când așa dori să citești Ecrits secrets ale lui Jouhandeau (1988), nu știu cât costă și n-am cum cere să jertfească pentru mine acești bani! Volumul cuprinde trei texte postume: Tiresias, Carnets de Don Juan și Le Voyage Secret. N-am citit (rușine) nimic de J. - Ieri toată seara m-am gândit cum să-mi impart timpul până la plecare și cum să fie acea plecare. Ca și cum aș fi sigur de ea! Și dacă totuși nu se aprobă? Analizându-mă la rece, dorința de a pleca a scăzut aproape de zero. Obișnuința închisurii? Teama? Ideea unei deziluzii, din care cu greu mi-aș mai reveni? Pe când așa, pot spera la indefinit? Sau, pur și simplu, ca să-mi astupe gura, să nu pot spune că mi s-a refuzat, dar, fiind prea târziu, nu voi mai obține pașaportul. Aurel, cu care m-am văzut în fugă, imi spune că la biroul de pașapoarte i s-a obiectat că a venit „prea târziu”, că e nevoie de trei luni prealabile când ceri plecarea (iar eu nu am decât o lună și ceva).

(Continuare în pag. a II-e)

JURNALUL ZILEI

În Capitală au început lucrările Reuniunii interbalcanice pe tema colaborării industriale. Bucureștenilor li se pregătea o nouă piață modernă. Lucrările Complexului comercial agroindustrial „Timpuri Noi” se apropiau de sfârșit. În agricultură, lucrările la zi priveau sectorul zootehnic, asigurarea furajelor și campaniile de recoltare în legumicultură.

Reuniune interbalcanică în domeniul industriei

La București s-au deschis lucrările pregătitoare ale Reuniunii ministeriale privind cooperarea industrială și transferul de tehnologie între țările balcanice (7-8 iunie 1989). La eveniment au participat delegați din Albania, Bulgaria, Grecia, Turcia, Iugoslavia și România. Reuniunea avea drept scop „identificarea principalelor domenii de interes reciproc pentru dezvoltarea cooperării industriale și a transferului de tehnologie între țările balcanice”.

(Continuare în pag. a II-e)

Nicolae Ceaușescu și Piața Tien An Men

La sfârșitul anului 1986, mai multe grupuri de studenți au inițiat și desfășurat proteste publice la Beijing, criticând conducerea statului și a Partidului Comunist Chinez, deoarece reformele economice inițiate de liderul Deng Xiaoping în anul 1978 se desfășurau, în opinia lor, într-un ritm foarte lent.

Efectul demonstrațiilor a fost cu totul neprevăzut: la 16 ianuarie 1987, posturile de radio și de televiziune din China au anunțat demisia lui Hu Yaobang, unul dintre partizanii reformei „cu pași rezeși”, din funcția de secretar general al Partidului Comunist Chinez.

Doi ani mai târziu, la 15 aprilie 1989, Hu Yaobang a suferit un atac de cord în timpul desfășurării unei ședințe a Biroului Politic al Partidului Comunist Chinez și a decedat. Pe

fondul nemulțumirilor sociale generate de inflația galopantă, câțiva studenți, intelectuali și cetățeni care locuiau în capitala Chinei s-au adunat în Piața Tien An Men din Beijing pentru a-i aduce un ultim omagiu celui considerat drept unul dintre liderii reformei economice rapide.

După ceremonia funerară la care au participat aproximativ 100.000 de persoane, acțiunea de comemorare s-a transformat într-o manifestație de protest la adresa membrilor aparatului de partid și de stat, bănușiți de faptul că favorizau actele de corupție de la cel mai înalt nivel. Mișcarea s-a extins în alte orașe, printre acestea aflându-se Shanghai, Chengdu și Guangzhou.

La 20 mai 1989, Yang Shangkun, președintele Republicii Populare

Chineze, a decretat legea marțială în capitala țării și a ordonat pregătirea unor unități militare pentru a acționa în caz de nevoie. Două săptămâni mai târziu, în noaptea de 3 spre 4 iunie 1989, acestea au intervenit în forță împotriva cetățenilor care se aflau în Piața Tien An Men. Din estimările făcute de oficialitățile chineze, aproximativ 300 de persoane și-au pierdut viața în cursul acțiunilor desfășurate de armată pentru alungarea cetățenilor din piață și de pe străzile limitrofe acestora.

În rândurile care urmează prezentăm opinia lui Nicolae Ceaușescu despre evenimentele care au avut loc în Piața Tien An Men din Beijing.

(Continuare în pag. a III-e)

A treia primăvară de la Beijing

Zilele de 4 și 5 iunie 1989 marchează punctul culminant a unei îndelungate serii de proteste începute la 15 aprilie. Împotriva rigidității guvernului și a partidului comunist, de la mijlocul lunii mai, numărul demonstrațiilor a depășit cifra de 1 milion. În urma intervenției ferme a Armatei a 27-a, numai în capitala chineză peste 1.000 de demonstrații au fost ucise. Acesta a fost prețul victoriei „durilor” (Deng Xiaoping și premierul Li Peng) împotriva unei părți din societate care cerea nu doar reforme economice, ci și politice. Mai mult, evenimentele din Tien An Men sunt victoria a două caracteristici de bază ale Chinei: „Socialismul cu trăsături chinezești” și „economia socialistă de piață”.

Calea chineză

„A treia primăvară de la Beijing” (numită astfel pentru a o separa de celelalte două care au precedat-o în 1976 și, respectiv, 1957) a durat trei luni. Este, desigur, o ironie a istoriei faptul că în 1976 mulțimea strânsă în Piața Tien An Men solicita eliberarea lui Deng Xiaoping, simbol și speranță a reformării societății, pentru ca în 1989, același Deng Xiaoping să ordone

reprimarea mulțimilor protestatere. În ciuda nuanțelor care le diferentiază, toate cele trei primăveri de la Beijing au în comun faptul că sunt răbufniri sociale ale unor tensiuni de la mijlocul lunii mai, numărul demonstrațiilor a depășit cifra de 1 milion. În urma intervenției ferme a Armatei a 27-a, numai în capitala chineză peste 1.000 de demonstrații au fost ucise. Acesta a fost prețul victoriei „durilor” (Deng Xiaoping și premierul Li Peng) împotriva unei părți din societate care cerea nu doar reforme economice, ci și politice. Mai mult, evenimentele din Tien An Men sunt victoria a două caracteristici de bază ale Chinei: „Socialismul cu trăsături chinezești” și „economia socialistă de piață”.

Moartea lui Stalin, vântul destabilizării care bătea de la Moscova, dificultatea de a adapta modelul sovietic la societatea chineză și expansiunea Chinei, au grăbit ruptura chino-sovietică de la sfârșitul anilor '50. În acest fel, Mao Zedong, cel care în 1949 a restaurat Republica Populară Chineză, a pornit în căutarea unui model original. Așa s-a născut maoismul. Primul rezultat al maoismului a fost programul economic „Marele Salt înainte” care a eșuat la scurt timp în 1957. Pe acest fundal a avut loc „Primăvara de la Beijing”, prima contestare publică. Pe termen lung, eșecul acestei inițiative a adus în conflict tabăra pragmaticilor care puneau accent pe modernizarea industrială (între care și Deng Xiaoping) și adepții revoluției ideologice (între care Mao). Aici se reșeau cauzele masacrului de la Tiananmen.

Deng Xiaoping, principalul locotenent al lui Mao, cade în dizgrație. Împotriva celor ca Deng, Mao organizează începând cu 1966 „Revoluția culturală”, o mișcare menită să strângă studenții, muncitorii și soldații împotriva cadrelor de partid. Cu sprijinul armatei, Mao revine la conducere ca lider suprem. Pe fondul revoluției culturale, reformiștii (Deng Xiaoping și principalul său protector, Zhou Enlai) intră într-un nou conflict cu radicalii, grupați în jurul lui Mao. Primii susținători ai soluției la eșecul „Marelui salt înainte” era, pe de o parte, accentul pe dezvoltare, iar pe de altă parte, întărirea partidului ca garant al stabilității politice și creșterii economice. Pentru maoiștii radicali, nu dezvoltarea, ci ideologia era cea mai importantă. Conform acestora, partidul, ca agent al revoluției, trebuia înlocuit de armată. În contextul acestui conflict care l-a coborât pe Deng de la vârful puterii la statutul de muncitor, Taiwan-ul, Hong Kong-ul, Singapore și Coreea de Sud (grup numit și „Cei patru dragoni”) cunosc o dezvoltare economică spectaculoasă. În acest fel, grupul pragmaticilor câștigă suportul popular.

(Continuare în pag. a IV-e)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Galusul, fustele sac și Cromoplastinul

Aveam 15 ani și începusem să-mi doresc ceva... altceva. Alte haine, alte culori, alt aspect. Ungheile încă mi le radeam, așa că nu aveam ce colora. E iar ochii... încercasem eu odată să îi creionez, dar am lăcrimat după aceea toată ziua. Așa că variantele imi erau limitate. Aveam la dispoziție părul și ciorapii fini (acea de un bej hepatic) pentru vopșit și câteva haine de modificat.

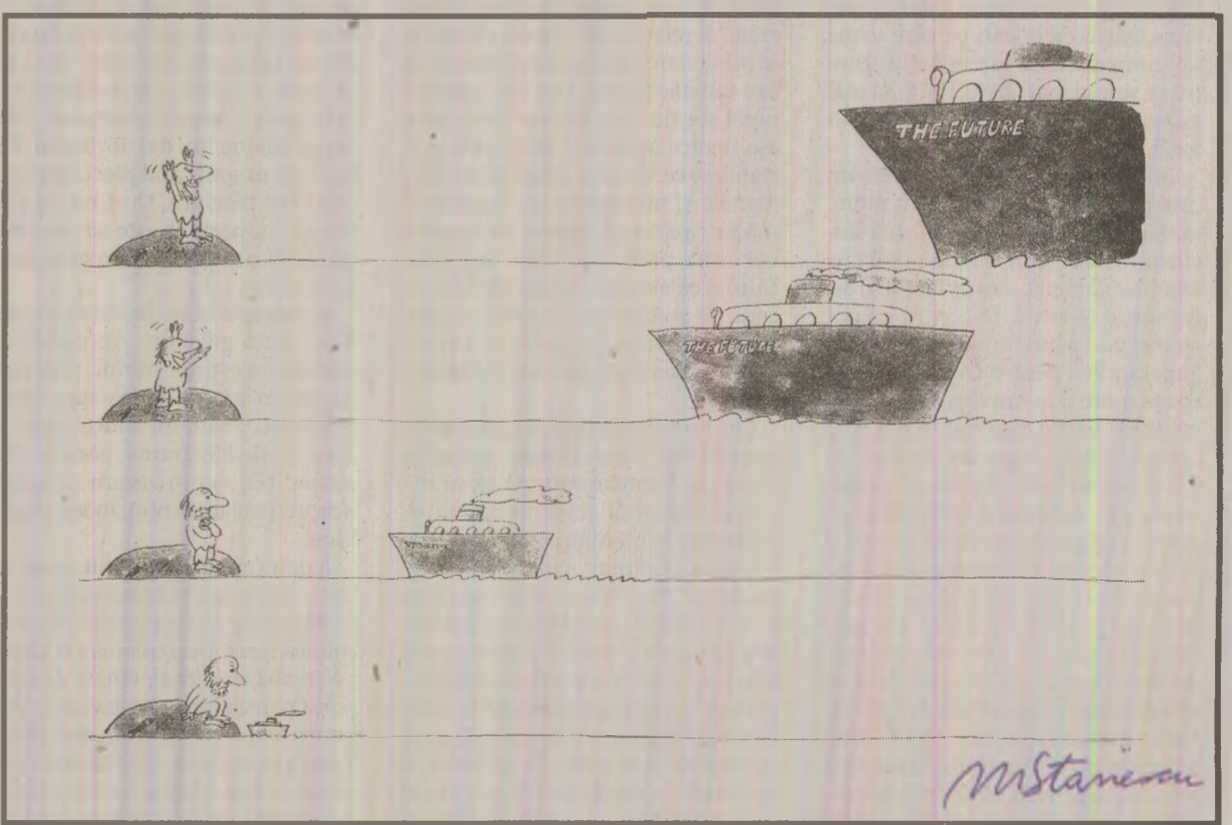
Era primăvară și mă duceam la liceu cu geaca mea trois-quarts de un banan pal, cu guler tunică și mânecă raglan, strangulată în zona coapselor ca un borcan cu gogosari decolorați. (Cred că de-atunci urăsc serozul pal, bejul pal, bleu-ul pal și toate griurile pale, paletă acromatică din industria textilă socialistă - adresată comerțului intern - care voia să ne uniformizeze, pălindu-ne pe toți cu o

jalnică lipsă de culoare). Culori erau... Renumitul Galus se găsea la metalchimice în variante, de la roșu și albastru la oran și verde smarald. E adevărat nu prea aveam ce face cu plicurile multicolore, deși le sorbeam din ochi. Gecile nu le puteam vopși în oală, bluzele erau, în coplesitoarea lor majoritate, din plastic, pe care nu se prea prindea culoarea - și, oricum, vopseaua aia nu se prindea uniform pe nimic... sau nu mă pricepeam eu. Dar asta nu mă putea opri. Mi-am făcut ciorapi verzi și albaștri, chit că nu aveam la ce să-i port. Să fie. Ieșeau în degrade, dar nici asta nu conta, măcar aveam ceva culoare.

În afară de lipsa culorilor, hainele mai aveau pe-atunci o calitate: erau înfloritoare de bătrâncioase. Mai ales fustele și rochiile... toate își treceau bine de genunchi, dar nu suficient de

bine, să ajungă spre gleznă. Nici lungi, nici scurte, nici conice, nici pe bie. Stiliul sac. Puteai să porți la fel de bine un halat de atelier. Dar aveam eu ac de materialul lor. O singură fustă a scăpat. O fustă de stofă cu pliseuri mari pornind de pe solduri, care se oprea, tot așa, undeva mai jos de genunchi. Mamei îi plăceau mult materialul - o combinație desăvârșită de diferite nuanțe de gri. Bine, era frumos... Dar mie nu-mi plăceau defel fustele plisate. (Nici în gimnaziu nu îmbrăcam fusta plisată, la adunările pionieresti. Ci imi trăgeam o pereche de pantaloni blue-marlin și apoi înduram, stoică, criticile dirigitelor. Oricum, până la urmă ne-am obișnuit, eu cu criticile, ea cu ținuta mea nepionierescă.)

(Continuare în pag. a III-e)

DIN BANCOTECA „EPOCI DE AUR”

BURSA NEAGRĂ A VIBRANTELOR OMAGII

Am mai scris, nu demult, despre alchimia vibranțelor omagii. Adică despre modul în care erau elaborate textele consacrate, cu un prilej sau cu altul (dar parcă de prilejuri... omagiale mai era vorba?), cuplului prezidențial. Se cunoaște, însă, mai puțin faptul că operațiile atât de alambicate prin care se consuma publicarea acestor texte nu era o treabă ușoară. Dimpotrivă, începând de la selectarea „omagiatilor” și până la punerea în pagină a compunerilor cu pricina, curgea multă apă pe Dâmbovița. Dincolo, însă, de aceste operațiuni, să le zicem tehnice, era vorba și despre o anumită diplomatie, de niște demersuri stăruitoare pe care redactorii însărcinați cu asemenea treburi erau obligați să le depeună chiar pe lângă iscăitorii sloganurilor de tip „pupinc.iste” (să mă ierte cititorii mai puțin buni, dar nu am cum scoate termenul din dicționarele de specialitate).

În anii de apus ai ceaușismului – pentru că acesta era adevărul, cel care fusese, odată, o veritabilă speranță a românilor, devenea, tot mai apăsător, de dezamăgire – lucrul cel mai greu era să găsești nu doar autori, ci și iscălitori ai compunerilor deja scrise din redacție.

Nici măcar în ilegalități – monștri sacri ai partidului – nu mai puteai avea încredere, mai cu seamă după „episodul Părulescu”. Vorba ceea, suflai și-n iaurt până să vezi textul apărut. Așa de pilădă, a trebuit, mort-copt, să ia un asemenea „omagiu” de la Mihail Cruceanu, vechi militant al partidului și, pe deasupra, participant la Congresul din mai 1921. În pofida vârstei sale

OMAGIU

*Scrisoarea
ambasadorului din București
Elena Ceaușescu,
Membru al Comitetului Politic Executiv al
Comitetului Central al
Partidului Comunist Român,
Prim vice-prim ministru al Republicii
Republicii România, Președinte al
Comitetului Național al
Științei și Inventivității*

În anii '80, până și omagiile se făceau în cuplu – atât pentru „El”, cât și pe „Ea”... FOTO: Arhivele Naționale

înaintate, omul își conservase inteligența vie, ca și vorba cu tălc: ascuns, dar bine țintit. A pornit, așadar, venerabilul ilegalist caruselul epitetelor, când, la un moment dat, a rostit foarfe răspicat... În înaltele funcții de partid și de stat în care l-a investit NEVASTĂ-SA” (firește, majusculele imi aparțin). Am lăsat să se scurgă câteva secunde bune, după care Mihail Cruceanu a tușit cu înțeles și s-a făcut a reveni: „Bine dragă, taie chestia aia cu NEVASTĂ-SA și pune cum vrei să ziceți voi!”.

Altă dată, umblam cu limba scoasă după un om de cultură de naționalitate germană – conform algoritmului „R-M-G” (români-maghiari-germani). M-am dus la țanclă un anume scriitor de naționalitate germană, pe care l-am aflat la redacția revistei „Neue Literatur”. M-a privit, m-a ascultat și mi-a răspuns cu voce stinsă: „Dragul meu, eu am scăpat de chestia de-astea. Mi s-a declanșat deja metastaza”.

Una peste alta, o scenă de-a dreptul teribilă s-a petrecut, chiar în 1989, dar, spre sincera noastră învidie, nu la noi, la Scinteia tineretului. Au apărut, deci, confrății la un textier versat în materie, care textier nu lăsa cu nici un chip la preț. Cu sula-n coaste fiind, nici gazetarii – comanditarii noi voiau să cedeze așa de ușor. Până la urmă, unul dintre mahării gazetei l-a apostrofat: „Ce te tot târuguiești atâta, nenică? Las’ că ne descărcăm noi și fără matală. Sunt atâția care abia așteaptă să-l pupă-n...” „Da! – a tunat specialistul în omagii –, dar, dintr-un tot, numai eu știu să-l pup în... în mod științific!”.

Șerban CIONOFF

JURNALUL PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Aurel a replicat: *abia acum i s-a dat omagiu*. – Nu vă garantăm că veți fi înaintat comisiei. E târziu. I-au primit totuși dosarul, la instanțele lui, arătând că el ceruse plecarea încă din ianuarie, dar că avizul i s-a refuzat întâi, acordându-i-se abia după alte demersuri, insistențe etc., care au durat. Mă pot aștepta la aceeași obiectie. Pe urmă, consultând hârtia

cu avizul, văd consternat că e antedatată: 6 februarie! Data când cerusem de fapt aprobarea. Cu acest tertip ordinar nu mai pot măcar demonstra că avizul mi s-a dat cu așa mare întârziere! Tipică tactică de omagiu.

Mircea Zociu, Jurnal. IV, București, Editura Albatros, 1998, p. 449

Azi sunt trist, cețos, nu mai sunt eu, mă apasă ceva, aș vrea să fiu singur, parcă mor, parcă murim, presimt ceva, s-apropie ceva... Nu facem nici o mișcare totuși! Suntem obligați să

rămânem pe loc, să nu ne putem mișca nicăieri, să fim o... permanentă, bolnavi, sănătoși, râi, buni, oricum, dar să fim o permanentă. Presimt ceva! Mai există o măruiță și i se fi dorit moartea cu atâta ardore ca sultanului nostru! Nu, nu cred! Imposibil! Aș vrea să-l văd spânzurat, atârnat de fiecare arbore plantat de curând să-l ascundă „palatul”, aș vrea să-l văd aruncat de sus, de pe turnul cel înalt al oribilului său „castel”, aș vrea să-l văd, să-l aud urlând și nimeni să nu-l aplaude, să se defecteze ma-

șinăriile cu urale și ovaii și el să fie dintr-odată înconjurat de cea mai sinistră tăcere, căci asta pentru el ar însemna moartea! E odios, erobil că trebuie să rămână totuși în istorie, ca tiran, dar va rămâne! Nici măcar atât n-ar trebui. Numele să nu i se pronunțe niciodată. Aș vrea... să nu mai plătim atâta tribut turbării lui, murind atâția și atâția oameni! Aș vrea...

Titel Constantinescu, Frica și... alte spaimi, București, Editura Victor Frunză, 1996, p. 324

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

La Jilava, luga a primit vizita fiicelor sale

Strict secret
Post vizite
Exemplar unic
„Jorgu”
Obiectivul este vizitat de fiicele sale, Iuga Maria Argentina și Iuga Elena Columbia. Vizita a fost asistată de lt. col. Bostan Ion, ofițer cu pregătirea cadrelor la Spitalul Penitenciar Jilava. Prima intră în post Argentina, urmată de Columbia, purtându-se următorul dialog:
Iuga – Tu nu poți să stai jos?
Columbia – Stau în picioare.
Bostan – la scaunul ăla de colo.
I. – Spuneți-mi și mie ce mai e pe acasă.
B. – Care e mai mare dintre ele?
Argentina – Eu! Acasă toate s-bune.
I. – la spune-mi ce probleme? S-a întâmplat ceva în familie?
A. – Mama e la serviciu și a spus că dacă poate... vine.
I. – Eu sunt sănătos, au fost niște probleme, dar s-au rezolvat.
A. – Ți-am trimis țigări la Aiud și au venit înapoi. Am primit cartea poștală

de la tine, dar puteai să ne scrii mai mult.
I. – Am să vă scriu de aceea, căci este posibil să rămân în București, și să-mi trimiteti țigări.
A. – Când?
I. – Imediat ce ajungeți acasă, pentru câteva zile mai am (apoi adresându-se lui Columbia): Tu ai făcut atletism?
C. – Ce, nu știi!!!
I. – Atunci am intrat pe ultima sută, de joi mai am 100 de zile și vine tăcut acasă. Au fost unele probleme, dar s-au rezolvat. Mămăica e la serviciu, nu? Nenea ce face?
A. – E bine. Ai primit cărțile de la noi?
I. – Le-am primit pe toate, dar nu-mi mai trimiteti. Pentru cât stau eu aici nu mai este nevoie.
A. – Dar vămeste să-ți trimitem?
I. – Nu, nu am nevoie. Dacă găsiți să-mi trimiteti ulcerotrat, dar am auzit că s-a scos din uz sau... calm, ceva pentru pansament (gastric). Stați liniștite, că am să vin și eu acasă.

A. – Să-ți trimitem bicarbonat?
I. – Nu, nu-i nevoie, mai am. Vecinii ce fac?
A. – Sunt bine.
I. – N-a mai murit niciunul (râde)!
Ceva vești de afară de la Maia?
A. – A zis că vine în toamnă.
I. – Eu mă eliberez la 9 septembrie, dacă rămân aici veniți voi să mă luați, să-mi trimiteti o pereche de pantaloni, o curea, pantofi am pe-ăia care mi i-ați trimis, rufărie de corp am, și să-mi trimiteti și bluză aia de fâș, albastră, cu fermoar.
A. – Aia stil jacă.
I. – Da, aia, că poate va ploua. Să-mi trimiteti pantalonii și curea, că eu am mai intrat la apă și păștia pot să-i strâng. De altceva nu mai am nevoie.
A. – Să ne scrii.
I. – Sigur că da, am să vă mai scriu. Îmi trimiteti hârtie igienică.
A. – Ți-am adus una acumă. Ceva pentru ras?
I. – Nu, că-mi dai de aici, dar trimiteti pastă de dinți, cremă de ras. Trimiteti-mi și un țigaret că celălalt s-a ars, și

doi duzini de chibrituri (adresându-se Columbiei). Găgicuța, ia spune tu lu’ tata, ce ai? (Se pare că este vorba despre Argintuța).
A. – Nu am nimica.
I. – Înseamnă că ești necăjită din cauza mea. Lasă că trece. Mai am puțin și ajung acasă. Tu cu ce te ocupi, înveți ceva?
A. – Cu de toate.
I. – Ce să-mi trimiteti voi mie, trimiteti-mi diazepam, 10 bucăți.
B. – O să vă scrie, îi dăm carte poștală.
I. – Ce să vă mai zic eu vouă... Tăticule, de vorbit vorbim acasă.
Redat P.M.
Adnotare: 05.06.1989.
Tov. cpt. Negrilă – Analizăm la fața locului și luăm măsurile ce urmează până la punerea în libertate. separațiune, încadrare informativă și control T.O. (tehnic operativ, n.r.), sesiunea Securității Capitalei.
Semnează maior Torja Iosif
Extras din dosarul de urmărire informativă a lui Dumitru Iuga, provenit din arhiva CNSAS

RADIOGRAFII CULINARE

Mereu probleme

adus. Ce, eu nu aveam familie? Și prieteni? Și relații? Imi făceam socoteala că mi-ar fi trebuit cam un tir întreg ca să-i satisfac pe toți. Dar mă liniștesc rapid și-i zic: „Păi, vreo 30 de bucăți, așa, pentru început”. „Bine”, zice ea și stabilim ce și cum, schimbăm telefoane și plec spre casa fericită cu măcar o parte din fundurile familiei vor avea parte de hârtie igienică. Numai că aveam o vagă senzație că ceva nu stabilisem. Lipsa ceva din această „lucrare” și pentru că era o chestie prea șocantă nu-mi dădeam seama ce.

Cum am ajuns acasă am dat telefon mamei să-i spun despre viitoarea achiziție. Simțeam nevoia ca să mă mângâie cineva și să-mi spună ce deșteaptă sunt! Mama nu era acasă, așa că am rămas nemângăiată pe moment, în schimb, cum am pus receptorul în furcă, telefonul sună nervos. La celălalt capăt al firului se afla colega de care tocmai mă despărțisem. „Dragă, știu de rugămintele a tine? Pentru că îți cunoșc talentele, adică am mâncat de la Marcela, de la Tehnic, o prăjitură făcută de tine, te rog să-mi faci o plăcintă cu dovleac pentru

mama. Ți-aduc eu dovleacul! Te foooog!”, se milogea ea. Mda! Asta era ceea ce lipsea din „lucrarea” mea. Mă trezeam cu o plească fără să dau nimic în schimb. E, asta să fie necazul! „Bine, dragă, măine imi dai dovleacul. Trebuie să-mi spui când pleci, ca să știu când fac plăcinta. Nu-i nici o problemă! Important este să-mi aduci hârtia!”, i-o trag eu. Ne-am spus „pa” și am închis.

Am început să-mi fac socoteala: câtă făină, câtă grăsime... Pe naiba! Nu puteam să estimez nimic, pentru că nu știam cât de mare avea să fie dovleacul. Poate-mi aducea unul de vreo 20 de kilograme, pentru toată strada! Na! Acum aveam ce face la noapte! Puteam să mă gândesc mult și bine!

A doua zi, colega a venit cu un dovleac mare, de opt kilograme, și mi-a zis că se duce sămbătă seara și vine du-mine! Important este să-mi aduci hârtia!”, i-o trag eu. Ne-am spus „pa” și am închis.

Am început să-mi fac socoteala: câtă făină, câtă grăsime... Pe naiba! Nu puteam să estimez nimic, pentru că nu știam cât de mare avea să fie dovleacul. Poate-mi aducea unul de vreo 20 de kilograme, pentru toată strada! Na! Acum aveam ce face la noapte! Puteam să mă gândesc mult și bine!

A doua zi, colega a venit cu un dovleac mare, de opt kilograme, și mi-a zis că se duce sămbătă seara și vine du-mine! Important este să-mi aduci hârtia!”, i-o trag eu. Ne-am spus „pa” și am închis.

ușă mă întrebă: „Lai pus și vanilie? Are un miros foarte grozav. Și miroase foarte tare a dovleac”. „Păi, a ce vrei să trezeam cu o plească fără să dau nimic în schimb. E, asta să fie necazul! „Bine, dragă, măine imi dai dovleacul. Trebuie să-mi spui când pleci, ca să știu când fac plăcinta. Nu-i nici o problemă! Important este să-mi aduci hârtia!”, i-o trag eu. Ne-am spus „pa” și am închis.

Am început să-mi fac socoteala: câtă făină, câtă grăsime... Pe naiba! Nu puteam să estimez nimic, pentru că nu știam cât de mare avea să fie dovleacul. Poate-mi aducea unul de vreo 20 de kilograme, pentru toată strada! Na! Acum aveam ce face la noapte! Puteam să mă gândesc mult și bine!

A doua zi, colega a venit cu un dovleac mare, de opt kilograme, și mi-a zis că se duce sămbătă seara și vine du-mine! Important este să-mi aduci hârtia!”, i-o trag eu. Ne-am spus „pa” și am închis.

ARTICOLUL ZILEI

Muntele care rodește

La poalele Ceahlăului, destul de aproape de stațiunea Durău, turiștii care îndrăznesc să urce pantele mai abrupte observă, cu oarecare uimire, mici tractoare senilate înfruntând și înălțimea și înclinarea periculoasă a coamelor, unde pur și simplu ară. Din goana mașinii, de la Piatra spre Tg. Neamț și de aici spre Roman, dealurile terasate pot părea, de la distanță, podgorii. Dar n-au cum să fie, în această zonă, și verdele lor foșnitor în mai nu înseamnă nici secară sau orz, mai ales că ici-colo, în spații bine conturate geomorfologice, se pot vedea pășcând animale. Sunt pășunile și pașistile Neamțului, „niște suprafețe agricole ca oricare altele”, cum le numea inginerul Mitrică Șoimaru, directorul Întreprinderii de îmbunătățire și exploatare a pașistilor. Terminologia specifică agriculturii n-a pătruns întămplător concomitent cu tehnicile acestora, în domeniul pașistilor. Mignifica străveche a pășitorilor spre noi și noi pașuni, care cresc și se refac de la sine nu mai e posibilă. O pășune, chiar și tuată spre vârful munților, este o suprafață agricolă; ea trebuie cultivată și întreținută, trebuie să producă tot mai mult. Mai ales în acest județ, cu tradiție în creșterea animalelor, zootehnia deținând, în actualul cinci-an, o pondere de peste 50% în producția agricolă. Hrana necesară sutelor de mii de animale, pe timpul verii, îndeosebi, se găsește pe aceste pășuni mănoase, adică aproape 100.000 ha de pașuni. Anul acesta, producția de masă verde pe pășune (peste 60% din totalul pașistilor), a crescut cu circa 20% față de anii trecuți, depășind semnificativ media pe țară. Este un spor important și el se datorează nu atât extinderii supra-

fețelor productive, prin defrișări, desecări etc. – o sursă limitată, la urma urmei –, ci, mai ales, realizării unor culturi intensive, mărirea producției pe unitatea de suprafață prin supraînsămânțări și fertilizări.

Mai întâi, desigur, se pregătește, se ameliorază pământul. Sunt, acum, deschise 18 santiere cu lucrări noi (într-o perspectivă de 4 ani) și 44 santiere cu lucrări în continuare, însumând aproape 6.500 ha, și se realizează lucrări de îmbunătățire și aplicare a noilor tehnici de creștere a producției pe încă 12.000 ha. Astfel, cam o dată la 5 ani, fiecare suprafață este din nou un șantier al întreprinderii. Un șantier în care munca este ceva mai complicată decât în agricultura obișnuită, dar cu care oamenii, unii adevărați veterani, specialiști care „s-au legat de pașisti”, s-au obișnuit. Și neobositul Nicolae Baciu, care se ocupă de mecanizare la nivelul întreprinderii, și Ion Rusu de la șantierul Trinca, Gheorghe Șifui de la Borca, Constantin Atodori de la Tașca, Vasile Ciobă de la Stănele, la poalele Ceahlăului, își cunosc și își iubesc meseria. Vara lucrează cam 1.000 de oameni, cărora li se adaugă alte mii mobilizate de consiliile populare, de organizațiile competente ale FDUS, în special tineri, ce participă cu mii la muncă patriotică (anul acesta, ei au curățat aproape 13.000 ha pașisti).

Totuși, insistă inginerul Șoimaru, nu ajunge entuziasmul. Trebuie muncă gândită inginereste, altfel producțiile se încapățânează să nu crească. Mai trebuie și imaginație și puțin curaj umeori. Fonduri sunt (tot ce se obține din pașisti prin taxele de pășunat, fondurile, puse la dispoziție de stat, fonduri ale consiliilor populare și ale altor deținători de pașisti se folosesc exclu-

siv pentru dezvoltarea acestui sector), important e ca ele să fie utilizate judicios și să se realizeze modernizările necesare. Ca oriunde în agricultură, care sunt problemele la ordinea zilei?

Semintele se obțin atât pe loturi proprii, cât și pe suprafețe ale unităților agricole, 4.000 de hectare asigurând și necesarul și chiar și unele rezerve de seminte leguminoase și graminee pentru supraînsămânțarea a 16.000 ha de pașisti, precum și pentru înființarea unor pașisti cultivate în jurul fermelor zootehnice.

În zona subcolinară și de șes, lucrările se execută predominant mecanizat. Mecanizarea a pătruns și pe suprafețele din golurile alpine. În primul rând, se realizează lucrări de regenerare cu sistema de mașini SM 1000 (un tractor senilat produs la Miercurea Ciuc) și MCT (mașină de cultivare totală), un „hibrid” realizat cu frez de la Oradea, cu cardan grupuri de la Medgidia și semănătoare produsă la Piatra Neamț. Sunt utilajele speciale pentru pașisti pe care, deocamdată, le folosește numai județul Neamț. Chiar dacă nu toate sunt omologate („în fond, trebuiau încercate undeva și rezultatele noastre cred că impun grabnică lor omologare și generalizare”), oamenii lucrează cu ele ca și când asta au făcut dintotdeauna. Și directorul întreprinderii și mecanizorii insistă să nu cumva să uit numele inginerului Gheorghe Motoc de la SMA Neamț, care a stat pe tractor și zile, și nopți, și duminici pentru ca lucrurile să meargă. Cu sistema clasică de mașini nu puteau fi abordate pante cu înclinări mai mari de 15-20 de grade.

Constantin Dumitru Flacăra, nr. 22/1989

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Locul I la tenis de masă

La Plenen, în Bulgaria, s-a încheiat concursul internațional de tenis de masă, „Cupa Prietenia” pentru juniori. România a ocupat locul I la probele simplu băieți și dublu fete, prin intermediul sportivilor Călin Creangă, Otilia Bădescu și Emilia Ciosu.

Răsfăț și belșug pentru locuitorii Capitalei

Bucureștii se îmbogățeau cu un nou complex comercial agroindustrial. În zona cuprinsă între Calea Văcărești și Splaiul Unirii, pe malul Dâmboviței, se ridicase semet un nou șantier de construcții. La sfârșitul lucrărilor, pe o suprafață de 60.000 de metri pătrați trebuia să troneze Complexul „Timpuri Noi”, proiectat în principal de arhitecții de la Institutul „Proiect București”. Precum toate construcțiile din „Epoca de Aur”, și aceasta trebuia realizată cât mai repede și foarte bine. „Și aici, asemenea multor alte șantiere de editare ale Capitalei, constructorii se grăbesc, apropiind, printr-un efort colectiv, ziua inaugurării”, scria gazetarii României libere. După intrarea în funcțiune, bucureștenii ar fi trebuit să găsească aici legume, fructe, carne, preparate de patiserie și cofetărie, produse de panificație, lactate și băuturi răcoritoare. La etajul al doilea al complexului erau planificate deschiderea unei cazărmii și a unei case de comenzi pentru produse de cofetărie și bombonerie.

Țesătorii de implanturi

Institutul de cercetări textile din București reușea în 1989 să ducă medicina la un alt nivel. Specialiștii de aici trimiteau la marile spitale din țară o gamă largă de articole, cum ar fi: proteze vasculare, plase de întărire sau susținere a unor organe, ațeză chirurgicală, proteze cranle, înlocuitori de meninge etc. Principala materie primă utilizată în realizarea lor era firul poliesteric sintetic de înaltă puritate. Țesuturile artificiale fuseseră perfecționate într-o perioadă de șase ani și implantate cu succes în clinicele de chirurgie. Institutul avea în proiect realizarea de proteze multiramicate și extraanatomice cu lungimi de până la 150 cm. Primele loturi din așa chirurgicală de mare finețe fabricată aici fuseseră de curând lansate pe piața externă.

Aprovizionare pentru zootehnie

În județul Cluj, ploile recente au sporit producția pășunilor. Aici, responsabilii agriculturii acordau o deosebită atenție creșterii productivității pașistilor naturali și gospodării acestora și afirmă că în ultima perioadă s-au înregistrat condiții excelente pentru asigurarea unei bune furajări a animalelor. Ziarele anunțau că în zootehnie, iarna începe încă din luna mai. Adică, lucrătorii din CAP-uri trebuie să se refacă stocurile de hrană pentru animale. Într-o lună, CAP-urile s-au aprovizionat deja cu 700-800 de tone de hrană pentru animale, „care garantează de pe acum procentele nutritive din laptele lună ianuarie”. Datorită bunei exploatari a pășunilor, în județul Cluj, statisticile oficiale spuneau că producția de lapte creșcuse cu 40% față de luna precedentă.

Alexandra ZOTTA

Trasee interminabile cu ușile deschise

(Urmare din pag. 1)

Pentru cursele speciale trebuie să fie membru de partid, să ai un compartiment exemplar și să te alegă șeful de autobuz. Nu era tocmai o onoare! Se mergea în coloană, aproape de cel din față și cu luminile aprinse. Sabotajul era însă pasager în cursele speciale. Dacă o mașină îndrăznea cumva să se strice în coloană, urmau declarații lungi la Militie. Drumul de

la întreprinderi la sedintele de partid era plătit cu 75 %, fiind considerat o cursă specială. Traseele bine stabilite și intersecțiile supravegheate, Sala Palatului sau aeroportul se transformau în zone de foc în astfel de zile.

Transportul în cifre

În anul 1989, ITB avea 21.500 de salariați. 20 de ani mai târziu, în 2009, RATB-ul numără 12.100 de angajați. Anul de grație al ITB-ului,

în care s-a înregistrat o cifră-record de salariați, a fost 1977. Pe atunci întreprinderea avea 34.000 de angajați. Înainte de anul 1989 se muncea, de regulă, în două schimburi, iar unele întreprinderi în trei schimburi, cererea de transport fiind în consecință dimensionată pe următoarele intervale orare: 6:00-8:00, 14:00-16:00, 21:00-23:00. Mobilitatea populației se reducea în cea mai mare parte pe relația serviciu-domiciliu.

Evoluția parcului circulant de vehicule			
	1980	1989	2009
Tramvaie	920	521	372
Troleibuze	411	202	236
Autobuze	1.465	686	1.050
Total	2.796	1.409	1.658

Număr total defecte tehnice			
	1975	1989	2008
Tramvaie	8.897	9.943	4.169
Troleibuze	21.091	17.727	2.738
Autobuze	111.846	40.342	10.226
Total	141.834	68.012	17.133

Număr total evenimente			
	1975	1989	2008
Tamponări	9.053	2.202	2.512
Avarii la rețeaua electrică	300	603	105
Accidente cu victime	993	252	145
Diverse	803	1.545	775
Total	11.149	4.602	3.540

Evoluția numărului de trasee			
	1975	1989	2009
Tramvaie	30	42	26
Troleibuze	13	22	20
Autobuze	80	87	116
Total	123	151	162

Evoluția numărului de stații			
	1975	1989	2009
Tramvaie	846	600	598
Troleibuze	318	480	346

Unitățile de exploatare: DEPOURI TRAMVAIE			
	1975	1989	2008
1. Victoria			
2. Panduri – în prezent desființată			
3. Splaiul Unirii – în prezent desființată			
4. Dudești			
5. Bucureștii Noi			
6. Giulești			
7. Alexandria			
8. Colentina			
9. Militari			
10. Giurgiu			
11. Titan			

DEPOURI TROLEIBUZE			
	1975	1989	2008
Vatra Luminosă			
Bucureștii Noi			
Nitu Vasile			
Bujoreni			

AUTOBAZE			
	1975	1989	2008
Șerban Vodă – în prezent desființată			
Floreasca			
Nordul			
Ferentari			
Titan			
Militari			
Pipera			
Giulești – în prezent desființată			
Alexandria			
Giurgiu – în prezent desființată			
Autobaza Obregia – construită de curând			

NICOLAE CEAUȘESCU ȘI PIATA TIEN AN MEN

(Urmare din pag. 1)

Stenograma ședinței Comitetului Politic Executiv al CC al PCR din ziua de 16 iunie 1989

Tov. Nicolae Ceaușescu: în ceea ce privește China.

Din partea conducerii chineze s-au exprimat mulțumiri oficiale de felul cum la noi în țară s-a adoptat o poziție de reținere în legătură cu evenimentele din China. Ei consideră că aceasta este în spiritul relațiilor, că acolo sunt probleme interne, că le vor soluționa în spiritul socialismului, dar că dau o înaltă apreciere poziției noastre.

Mi-au și trimis o scurtă informare cu cele ce s-au petrecut acolo care, după cum spun ei, reprezintă o rebeliune contrarevoluționară organizată după un plan prestabilit. Afirmă clar – de altfel noi am publicat tezele lui Mao Tzedun – pun clar accentul pe calea socialistă, pe conducerea PC Chinei, dictatura democratică a poporului, marxism-leninismul și gândirea lui, a lui Mao Tzedun.

Sigur, nu este acum timpul și nici nu dispunem de date despre ceea ce s-a întâmplat acolo. Desigur, au fost evenimente grave, ceea ce vreau să spun este că s-au luat măsuri pentru a respinge acțiunile și noi sperăm că se va acționa ferm pentru a asigura dezvoltarea socialistă a țării, întărirea rolului conducător al partidului, pentru că acesta într-adevăr reprezintă un factor important nu numai pentru China, ci și pentru dezvoltarea socialismului în general.

Problemele sunt destul de complexe, acum în unele țări sunt multe teze, multe discuții care, din nenorocire, dăunează ale tuturor – nu în diferite colective. Organul care hotărăște este consiliul de conducere și se poate specifica chiar că s-a discutat în consiliul de conducere, că s-a aprobat în unanimitate sau cu majoritate, dacă au fost obiective și o poziție mai fermă față de teze și concepții capitaliste, lichidatoriste, cum este și aceea despre așa-zisa de ideologizare a relațiilor internaționale, despre faptul că lupta de clasă nu mai are aceeași importanță ca în trecut, nevăzându-se faptul că cercurile imperialiste tocmai chiar inten-

În opinia lui Ceaușescu, revendicările democratice ale chinezilor erau o „rebeliune contrarevoluționară organizată după un plan prestabilit” FOTO: AFP

sifică activitatea împotriva socialismului, folosind unele greșeli pentru a discredita, pentru a lovi, pentru a slăbi socialismul și a împiedica diferite țări în drumul lor spre socialism.

Dimpotrivă, lupta de clasă, lupta ideologică constituie o necesitate obiectivă fără de care nu se poate asigura socialismul, creșterea forței partidului, întărirea rolului clasei muncitoare!

Coexistența pașnică între țări cu orânduri sociale diferite nu înseamnă coexistență între capitalism și socialism. Este o confuzie voită sau nevoită, dar este o confuzie lichidatoristă, dăunătoare socialismului, concepției revoluționare despre

luptă și despre dezvoltarea vieții internaționale. Noi, în problemele acestea considerăm că este necesar să luăm o poziție mai clară, mai activă, mai combativă, pentru că o dată ce sunt discuții pe problemele ideologice în mișcarea revoluționară pe plan mondial trebuie să spunem că aceasta nu înseamnă în nici un fel amestec în treburile altor state. Nu avem de gând să ne amestecăm în felul cum ei soluționează o problemă sau alta, dar asupra problemelor ideologice trebuie să luăm atitudine. Și, desigur, nu putem trece cu vederea asupra pericolului lichidării cuceririlor revoluționare, socialiste în unele țări!

Fără îndoială că asupra celor întâmplate

în Polonia și în Ungaria, și în alte țări, trebuie să tragem concluziile pentru activitatea noastră, dar și să acționăm în relațiile noastre internaționale pentru a ajuta la clarificarea și depășirea acestor situații.

Pe scurt, numai atât am vrut să spun în fața Comitetului Politic Executiv.

Dacă sunteți de acord să acționăm în acest spirit?

(Toți tovarășii sunt de acord).

Atunci, cu aceasta încheiem ordinea de zi și ridicăm ședința.

17.VI.1989

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR – Cancelarie, dos. nr.46/1989

Dr Petre OPRÎȘ

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Galusul, fustele sac și Cromoplatinul

(Urmare din pag. 1)

Ar fi fost și incomod să bat 3-4 kilometri pe jos, cât aveam de mers de acasă, din Km 4-5 până la școala situată lângă ICIL – că autobuzele nu prea circulau când plecam eu la școală – în fustă, cu cravată și bentiță. Eu oricum întârziam și ajungeam răvășită și ciuflită, cu cravata întoarsă precum cowboy-ii... Mai bine fără!

În fusta aia n-am avut curaj să bag foarfece, așa că o purtam doar la biserică. În rest... În acel an, am devenit spaima hainelor și a mamei, a cărei încântare se topea când mă vedea cum le privesc lung, pusă pe gânduri. „Sper că nu bagi foarfece și-n asta!”, îmi spunea de fiecare dată. „Nu, nu știu...”, încercam s-o liniștesc, dar și când mă lovea inspirația (de obicei când ea era la serviciu) și aveam timp, nu mai pridideam cu tăiatul și învâțat, de când eram de-o șchioapă, să fac rochițe păpușilor, și apoi mi-a lăsat moștenire mașina ei de cusut, care tare dragă mi mai e. Bluzele le cambream sau le scurtam, transformându-le într-un fel de bustiere. Rochiile sufereau și ele modificări: cambrați, strâmtări și, în mod cert, scurtări. Iar fustele... cu fustele aveam mai mult spațiu de manevră, mai ales că, de obicei, croiallor era una foarte simplă, un material drept, cusut și pus pe elastic la betelie. Așa că erau transformate fără milă în sarafane, bluze sau chiar... compleuri. E adevărat că se vedea de la o poștă amatorismul cusătoresei, dar măcar așa le purtam cu mai mult drag. Cromoplatinul... îl descoperisem în vacanța de primăvară. Sau, mai exact, atunci am îndrăznit a-l încerca. Cum părul începuse a-mi crește, că deja mama nu mai dădea iama-n el după bunul ei plac, și cum în copilărie mă vedeam un fel de Ileana Cosânzeana cu părul de aur, călare pe-un cal alb (calul îl înlocuisem deja cu semicursiera – verde, e drept – cu care mă plimbam prin toată Constanța până încolo, spre Hanul Piraților), singura soluție la-ndemână era Cromoplatinul blond. Am fost destul de dezamăgită să constat că părul meu devenise doar ceva mai vârtic și că a observat schimbarea doar profa de istorie, foarte dragă mie de altfel, care a și punctat: „Paula, pesemne că de la atâta invățat și-a imblonzit părul, ia să te-auzim”.

După vreo lună, într-o pauză, în timp ce stăteam la taifas cu colegele, mi-a trăsniț altă idee – ce-ar fi să-mi fac părul violet? Le povesteam despre iaiaca – bunica mea grecoaică, mama lui tata. Aveam 7 ani când s-a dus, dar tot îmi amintesc cât îmi plăcea părul ei buclat, argintiu-violet, care se zărea de sub

În lipsă de produse cosmetice, domnișoarele epocii se făceau frumoase după posibilități. Nu întotdeauna improvizările reușeau...

pălăriuțele cochete din rafie, croșetate chiar de ea. Iar pe drumul spre casă am dat mai întâi pe la farmacie, de unde am luat două sticlute de violet de gențiană, iar acasă le-am amestecat cu jumătate de litru de oțet și mi-am vopsit părul... și cada. A doua zi, la școală, când îmi treceam mâna prin păr o scoteam vânăta. Și, când după vreo două zile m-a prins și ploaia, violetul mi s-a scurs pe geaca cea banan, împregnând-o cu pete și dăre vineții. Atunci s-au oprit experimentele mele coloristice, le-am reluat abia după doi ani, după ce am terminat liceul.

Oricum, haina mea căpătase ceva culoare! Mai bine așa decât cum pățise frate-miu, când, voios nevoie mare că-i făcuseră ai noștri pe comandă o geacă – un model în mare vogă atunci, s-a grăbit la o coadă îmbrăcat cu ea, că se anunțase c-au băgat carne la alimentară. Și, cu tot antrenamentul lui de rugbist, n-a făcut față grămezii de oameni și a fost împins prin geam. Lasă că s-a făcut jandări geamul și el era tăiat pe față și pe mâini. Da' geacă! Mândrețea lui de geacă nouă era crestată peste tot. Multă suferință i-a produs acel geam. A încercat sărăcu' să brodeze pe ici-pe colo, dar răul făcea er greu de reparat. (Pe mine nu m-a scos nimeni prin geam, însă principalul meu inamic la cozi – în afara multimii care se comporta ca o turmă hăituită – era bara aceea de inox ce se lungea pe doi-trei metri în dreptul gantantelor până spre teighea, care avea menirea de a înșurui oamenii unul după altul. Ți-ai găsit! Oasele mele încă mai păstrează amintirea acelei bare!)

Paula TUDOR

RESTITUIRI

Stenograma ședinței Comitetului Politic Executiv al CC al PCR din ziua de 2 iunie 1989

Ședința a fost prezidată de tovarășii Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Stimați tovarășii, Comitetul Politic Executiv, cu participarea membrilor Guvernului, primilor-ministri și cadrelor de conducere din ministere și centrale, a dezbătut problemele activității economico-sociale pe primele cinci luni ale acestui an, îndeosebi pe luna mai, și prevederile pentru planul pe iunie, care asigură și trebuie să asigure realizarea în bune condițiuni a planului pe semestrul I în toate domeniile de activitate.

Trebuie să ne așezăm odată să privim cu spirit de răspundere conducerea activității economice, de a pune capăt risipei inadmisibile și acestora, tovarășii, nu dau nimic în plus, pentru că omul are nevoie de haine, de cămăși; dacă îi dau în loc de asta, coloranți, nu primește nimic în plus!

Tov. Elena Ceaușescu: Dar nu câștigă nici industria ușoară, câștigă chimia.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Și industria ușoară socotește în plan și așa își acoperă nerealizarea, cu costul acestor coloranți.

Tov. Elena Ceaușescu: Chimia își acoperă cel mai mult.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Sigur, în primul rând, chimia! Dar aceasta este valabil și la mobilă, și în alte domenii de activitate.

Vedeți, tovarășii, am dat și aceste exemple pentru că este necesar să se înțeleagă bine că trebuie să trecem, cu hotărâre, la aplicarea hotărârilor și legilor țării privind reducerea consumurilor, privind creșterea rentabilității economice.

Nu doresc să mă refer la alte probleme. Mă opresc aici.

Aș dori, tovarășii, să atrag atențiunea asupra unor măsuri privind stilul și metodele noastre de muncă, începând cu organele centrale, în activitatea cărora trebuie neapărat să se producă o schimbare a stilului, a metodelor de muncă, o creștere a răspunderii în soluționarea corespunzătoare a problemelor.

Consider că trebuie să aplicăm ferm noul mecanism economic sau, mai bine zis, să aplicăm ferm mecanismul de conducere a economiei socialiste, pentru că nu mai este nou, funcționează de 20 de ani. Să aplicăm ferm principiile autogestunii, autoconducerii în toate domeniile de activitate! Se pare că se impune să crească real, mai mult, răspunderea consiliilor de conducere de sus până jos. Este necesar ca toate programele de organizare și modernizare, toate celelalte programe – dar încep cu aceasta – inclusiv problemele financiare, a prețurilor, să se dis-

cuteră în consiliile de conducere ale ministerelor, să nu se mai trimită materiale care nu sunt discutate în consiliile de conducere ale tuturor – nu în diferite colective. Organul care hotărăște este consiliul de conducere și se poate specifica chiar că s-a discutat în consiliul de conducere, că s-a aprobat în unanimitate sau cu majoritate, dacă au fost obiective și o poziție mai fermă față de teze și concepții capitaliste, lichidatoriste, cum este și aceea despre așa-zisa de ideologizare a relațiilor internaționale, despre faptul că lupta de clasă nu mai are aceeași importanță ca în trecut, nevăzându-se faptul că cercurile imperialiste tocmai chiar inten-

sifică activitatea împotriva socialismului, folosind unele greșeli pentru a discredita, pentru a lovi, pentru a slăbi socialismul și a împiedica diferite țări în drumul lor spre socialism.

Dimpotrivă, lupta de clasă, lupta ideologică constituie o necesitate obiectivă fără de care nu se poate asigura socialismul, creșterea forței partidului, întărirea rolului clasei muncitoare!

Coexistența pașnică între țări cu orânduri sociale diferite nu înseamnă coexistență între capitalism și socialism. Este o confuzie voită sau nevoită, dar este o confuzie lichidatoristă, dăunătoare socialismului, concepției revoluționare despre luptă și despre dezvoltarea vieții internaționale. Noi, în problemele acestea considerăm că este necesar să luăm o poziție mai clară, mai activă, mai combativă, pentru că o dată ce sunt discuții pe problemele ideologice în mișcarea revoluționară pe plan mondial trebuie să spunem că aceasta nu înseamnă în nici un fel amestec în treburile altor state. Nu avem de gând să ne amestecăm în felul cum ei soluționează o problemă sau alta, dar asupra problemelor ideologice trebuie să luăm atitudine. Și, desigur, nu putem trece cu vederea asupra pericolului lichidării cuceririlor revoluționare, socialiste în unele țări!

Fără îndoială că asupra celor întâmplate

în Polonia și în Ungaria, și în alte țări, trebuie să tragem concluziile pentru activitatea noastră, dar și să acționăm în relațiile noastre internaționale pentru a ajuta la clarificarea și depășirea acestor situații.

Pe scurt, numai atât am vrut să spun în fața Comitetului Politic Executiv.

Dacă sunteți de acord să acționăm în acest spirit?

(Toți tovarășii sunt de acord).

Atunci, cu aceasta încheiem ordinea de zi și ridicăm ședința.

17.VI.1989

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR – Cancelarie, dos. nr.46/1989

Dr Petre OPRÎȘ

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri, numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** **10,9** LEI

CEL MAI CITIT ZIAR DE CALITATE
www.jurnalul.ro

Cartile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

A treia primăvară de la Beijing

A treia primăvară de la Beijing a fost reprimată cu tancurile, după modelul folosit de Uniunea Sovietică, în 1968, cu Cehoslovacia FOTO: AFP

(Urmare din pag. 1)

Scănteia care a declanșat cea de-a doua „Primăvară de la Beijing” a fost trecerea în revistă a mișcărilor independente existente în acest an în țările est-europene. În Estonia, majoritatea acestui tip de mișcări a luat ființă mai ales în ultimii ani ai deceniului.

Cercetașii (Skautid) a fost înființată la sfârșitul anului 1988 în sudul Estoniei. (Mișcarea originară a cercetașilor a fost desființată de sovietici în 1940) Se estimează că are mulți membri organizați în câteva sute de grupuri. Are aceleași obiective ca toate mișcările de cercetași din lume. Lider este Vorv-Allon Abel. Societatea pentru prezervarea Estoniei istorice (Eesti Muinsuskaitse Selts) a fost înființată în decembrie 1987 (în cadrul unui congres) și are statut semi-oficial. Se estimează că are 12.000 de membri. Dintre obiective: reintroducerea drapelului estonian (a fost înapoiat în 1918) și restaurarea monumentelor războiului de independență. Societatea este foarte apropiată de Partidul Independent Estonian și se află în mod curent în linia întâi în cadrul „Comitetelor Cetățenilor” Estonieni, un parlament fantomă, care are ca scop pregătirea unui succesor legitim pentru Republica Estoniană Independentă. Liderii sunt: Triivi Velliste și Mart Laar.

Liderul contradictoriu

Dintr-un anumit punct de vedere, profilul lui Deng Xiaoping este unul contradictoriu: din 1919 până în 1926 muncea la Paris, ocazie cu care se familiarizează cu realitatea proletară, urmând ca în 1926 să plece la Moscova, unde timp de aproape doi ani va beneficia de educație comunistă în cadrul Cominternului. De la revenirea în China și până la victoria comunistilor în 1949, Deng participă la cele mai importante activități revoluțio-

nare: revolte țărănești, campanii de indoctrinare în rândul trupelor armate, organizații subversive etc. Urmează cinci ani ca lider regional, iar din 1954 începe ascensiunea la nivel național. Până în 1966, când, așa cum a fost arătat, cade în dizgrație. După o succesiune de căderi și ridicări, Deng va fi liderul de facto al statului din 1978 și până în 1992. Deși nu a fost niciodată președinte sau premier, baza puterii a fost șefia Comisiei centrale a Armatei.

Din alt punct de vedere, Deng a fost un lider diferit datorită naționalismului său. Se spune că în noaptea dinaintea plecării în Franța, la întrebarea tatălui ce vrea să învețe de la profesorii săi, fiul ar fi răspuns: „Să iau cunoștințele și adevărul din Vest pentru a salva China”. Se pare că acesta a fost principii reformelor care, totodată, i-au adus consacrarea. Asupra raportului dintre ideologia politică și reformele economice, Deng a rostit în 1961 probabil cea mai frumoasă propoziție din discursurile sale: „Nu-mi pasă dacă o pisică e albă sau neagră. Este necesară atât timp cât prinde șoareci”.

Reformă și contestare

Reformele introduse de Deng Xiaoping au fost în primul rând de natură economică. Pachetul de reforme s-a numit „Cele patru modernizări” care vizau: agricultura, industria, știința-tehnologia și armata. Astfel, începând cu 1979, statul închiriaza terenurile unor „brigăzi de producție” cărora li se permite comercializarea surplusului după achitarea cotei către stat. Deși industria grea va rămâne în proprietatea statului, un accent tot mai mare se pune pe industria ușoară și pe autonomia întreprinderilor. În același timp, economia chineză cunoaște o masivă deschidere către exterior: în 1980, China devine membră a FMI și Băncii Mondiale, pentru ca patru ani mai târziu să fie inaugurată așa-numitele „zone economice speciale”, în care investitorii occidentali puteau face investiții de capital (în ajutorul acestei măsuri, 14 porturi au fost deschise către comerțul exterior).

Aceste măsuri se reflectă inclusiv în politica externă: în 1978 se semnează tratatul de pace cu Japonia, iar în 1979, SUA primesc prima vizită a unui lider

chinez. În 1984 se semnează acorduri cu Marea Britanie pentru cedarea (în 1997) a Hong Kong-ului și cu Portugalia asupra provinciei Macao. Nu în ultimul rând, din 1986 se produce o încălzire a relațiilor cu Taiwanul, care din 1979 nu mai este recunoscut drept succesorul Chinei în Consiliul de Securitate al Națiunilor Unite. Urmarea a acestor reforme, din 1981 creșterea economică a Chinei a fost în fiecare an în jurul 9%-10%. Cu toate acestea, modernizarea economică s-a făcut în opoziție cu sistemul politic, care a rămas la fel de rigid ca și înainte. Constituția din 1982 reconfirmă rolul conducător al Partidului Comunist Chinez, restabilește gândirea lui Mao ca sursă de inspirație ideologică, întărește dictatura democrației populare și calea socialistă. Schimbarea bazei economice și conservarea celei politice vor fi cauza izbucnirii celei de-a treia primăveri de la Beijing. O mișcare populară mult mai periculoasă decât primele două datorită caracterului radical (conflictul dintre ideologie și democrație, metode de acțiune categorice, precum greve, ocuparea Pieței Tien An Men) și a

divizării puterii între reformiști și conservatori. Prima scântee care a declanșat mișcările de protest a fost înlocuirea secretarului general al PCC, Hu Yaobang, iar a doua a fost moartea acestuia la 15 aprilie 1989. Pentru a-și comemora idolul, o mare adunare s-a strâns în Piața Tien An Men, numită și „Poarta păcii cerești”, care era intrarea principală în Cetatea Interzisă din Berlin. Curând, protestarii au solicitat o reformare a sistemului politic după modelul reformelor economice. În concluzie, se poate spune că reprimarea sângeroasă cu ajutorul armatei de acum 20 de ani a avut două efecte principale. Pe de o parte, sfârșitul lui Deng Xiaoping ca lider (atenția întregii lumi datorită reformelor de succes în economie s-a întors împotriva sa o dată cu înapăsuirea revendicărilor politice). Pe de altă parte, a confirmat și oficializat două concepte care de atunci au definit China ca un caz cu totul particular: „Socialism cu trăsături chinezești” (dezvoltare economică și rigiditate politică) și „economia socialistă de piață”.

Nicolae DRĂGUSIN

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

Mișcări independente din Estonia

Radio Europa Liberă a realizat și difuzat la începutul lui iunie 1989, o trecere în revistă a mișcărilor independente existente în acest an în țările est-europene. În Estonia, majoritatea acestui tip de mișcări a luat ființă mai ales în ultimii ani ai deceniului.

Cercetașii (Skautid) a fost înființată la sfârșitul anului 1988 în sudul Estoniei. (Mișcarea originară a cercetașilor a fost desființată de sovietici în 1940) Se estimează că are mulți membri organizați în câteva sute de grupuri. Are aceleași obiective ca toate mișcările de cercetași din lume. Lider este Vorv-Allon Abel. Societatea pentru prezervarea Estoniei istorice (Eesti Muinsuskaitse Selts) a fost înființată în decembrie 1987 (în cadrul unui congres) și are statut semi-oficial. Se estimează că are 12.000 de membri. Dintre obiective: reintroducerea drapelului estonian (a fost înapoiat în 1918) și restaurarea monumentelor războiului de independență. Societatea este foarte apropiată de Partidul Independent Estonian și se află în mod curent în linia întâi în cadrul „Comitetelor Cetățenilor” Estonieni, un parlament fantomă, care are ca scop pregătirea unui succesor legitim pentru Republica Estoniană Independentă. Liderii sunt: Triivi Velliste și Mart Laar.

Verzii (ERL) este o mișcare înființată la 28 aprilie 1988 și are aproximativ 10.000 de membri. Își propune să lupte pentru protejarea mediului înconjurător. Liderii sunt: Toomas Frey (Președinte), Juhana Aare, Peeter Liiv, Vello Põhla și Tiit Made.

Mișcarea Internaționalistă sau Intermitența (Interminne) a fost înființată în 1988. Are aproximativ 16.000 de membri. Dorește să reprezinte interesele neestonienilor, în marea lor majoritate ruși, interesele muncitorilor și să sprijine „internaționalismul”. Liderii sunt Evgheny Kogan, Arnold Sai și Vladimir Jarovoi iar mișcarea se bucură de sprijinul șefului KGB, Karl Kortelainen.

Partidul muncii (Toerakond) a fost înființat în aprilie 1989. Nu se cunoaște componența sa dar se știe că au contribuit la înființarea sa aproximativ douăzeci de oameni. Își propune să devină un partid socialista care să promoveze interesele estoniene și să creeze o alternativă politică a ECP. Nu se cunosc liderii.

Partidul Național al Independenței (Eesti Rahvusliku Sõltumatus Partei or ERSP) a fost înființat neoficial în ianuarie 1988; consiliul fondator s-a ținut în august 1988. Se pare că are 150 de membri. Ca obiectiv are separarea de URSS. Liderii sunt: Lagle Parek, Mati Kilrend, Juri Adams și Eve Parnaste.

Frontul Popular (Rahvarinne) a fost înființat neoficial la 13 aprilie 1988; congresul fondator a fost ținut la 1 și 2 octombrie 1988. Se pare că are 80.000 de susținători. Își propune să susțină interesele naționale ale Estoniei, să sprijine perestroika lui Gorbaciov dar și pe liderii ECP. Liderii sunt: Marju Lauristin, Mati Hint și Edgar Savisaar.

Centrul Independent de Informare a Tinerilor (Noorte Sõltumatu Info Keskus) a fost înființat în 1988. Nu se cunoaște componența. Își propune să difuzeze informații despre evenimentele din Estonia despre care nu scrie presa oficială. Liderii sunt: Andrus Herkel și Mait Raun.

Wellsto a fost înființată în februarie 1988. Se pare că are treizeci de membri. Își propune să promoveze cultura națională și limba (membrii sunt activi în presa culturală și își exercită influența asupra scenei intelectuale aparținute). Liderii sunt Sirje Ruutsoo, Olev Remsu și Mati Hint.

Cuvântul vieții (Elu Son) a fost înființată în august 1987. Are cam cinci sute de membri dar se pare că se bucură de o largă susținere. Își propune să susțină cauzele naționale și creștine; luptă pentru eliberarea prizonierilor politici. Nu se cunosc liderii mișcării.

Multe alte mici grupuri și cluburi au fost raportate, inclusiv Uniunea Creștină (Kristlik Liit), Uniunea Pământului (Maalit), Colectivele Uniunii Muncii (Tookollektivide Liit) și Consiliul Cultural (Kulturinougoku).

Radio Europa Liberă (München) - Raport al secției de cercetare, condusă de dr M. Shafir. Document din „Arhiva 1989”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca (Traducere din limba engleză de Eliza DUMITRESCU)

amintiri

Unitățile de prestări de servicii ale cooperăției de consum execută, pe bază de comandă individuală, îmbrăcăminte și încălțăminte, coajocărie, marochinărie, mobilă, lucrări de tâmplărie, dulgherie, instalații electrice și tehnico-sanitare, frizerie și coafură.

De asemenea, în aceste unități se execută lucrări de reparații la îmbrăcăminte, încălțăminte, mobilă, auto-motociclete, biciclete, precum și lucrări de întreținere și reparații la aparate de radio, televizoare și alfe bunuri de folosință îndelungată.

Nicolae Ceaușescu
Președintele Republicii
Socialiste România
București, 5 iunie 1989

Monitorul Oficial,
5 iunie 1989

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Două semnale: absențele și notele slabe

Recent am efectuat un raid în câteva școli din județul nostru având ca obiective: disciplina (prezența la cursuri) și situația la învățătură (reflectată de notele obținute). Practic, am consemnat numărul absențelor și notele acordate într-o zi (până la ora investigației noastre).

Școala cu clasele I-X din Ceret. De la prof. Marian Marinescu, director școlii, aflăm: „Din punct de vedere al mediocrității, la noi este mai mare procentul decât media pe județ. Ca frecvență, înregistram și 20-30-40 de absenți într-o zi, dar nu este vorba despre aceiași elevi”.

Suntem informați că există cazuri de elevi care de la 1 martie n-au mai dat pe la școală. Întrucât note nu se acordaseră, consemnăm situația prezenței și iată cum arată o zi „obișnuită”: 9 absenți la clasa a II-a A; 3 la clasa a III-a A; 10 la clasa a IV-a A; 12 la clasa I A. Suntem sfătuiți să nu mergem și la alt local de școală din comună, pentru că putem avea o surpriză și mai neplăcută. Comentariile

sunt de prisos. Școala nr. 2 Bărca. Directorul coordonator Ștefan Măceșanu ne asigură că, față de trimestrul I, situația la frecvență și învățătură a înregistrat un salt calitativ. Ce constatăm noi: 1 absent la clasa a VIII-a A; 1 absent și 8 pionieri fără cravată la clasa a VII-a A; 4 absenți și două note de 10 la clasa a II-a A; 3 absenți, două note de 4 și un 8 și trei pionieri fără cravată la clasa a VI-a; un absent, două note de 10, un 8 și un 9 și trei pionieri fără cravată la clasa a IV-a; trei absenți, trei note de 4 și un 6 la clasa a VIII-a B. Reamintim că este vorba despre oglinda unei singure zile, poate nesemnificativă pentru activitatea acestei școli, dar cadrele didactice și organizația de pionieri se pot regăsi ușor ca factori de determinare a acestei situații.

Școala cu clasele I-X, Goicea. Găsim o atmosferă de lucru încă de la intrarea în instituție. Sub supravegherea cadrelor didactice, elevii se ocupă de înfrumusețarea „spațiului verde”, de finalizarea unor lucrări în

ferma școlară. Conform proverbului „Ziua bună se cunoaște de dimineață”, și aici mâna bunului gospodar se vede de la... poartă. „Nu avem probleme deosebite – ne spune directorul Viorel Marcu. Realizările noastre sunt rodul activității permanente a colectivului de cadre didactice, în strânsă colaborare cu organizațiile de pionieri și UTC”.

Vorbele sunt confirmate de faptele zilei: la clasa I, nici un absent, două note de 10, două de 9, două de 8 și un 4; la clasa a II-a, nici un absent, note de 7 în sus; la clasa a III-a, fără absenți, două note de 10, un 9, două de 8, un 5, un 6 și un 7; la clasa a IV-a, trei note de 10, un 6, un 7 și un 9. Mai vizităm încă trei clase și constatăm că efectivele de elevi sunt prezente integral, iar notele obținute depășesc toate „nivelul” 6.

Școala cu clasele I-X, Bistreț. Ajungem aici la sfârșitul programului, așa că ne folosim de „memoria” catalogului. Directorul coordonator Floarea Hăina, care ne vorbește mai întâi despre intenția înființării unei

ferme școlare avicole, remarcă apoi absența cazurilor de indisciplina. Nu poate trece cu vederea însă... absenții din ziua respectivă: 3 la clasa a VIII-a, 1 la clasa a V-a, 1 la clasa a VI-a, doi la clasa a IX-a; șase la clasa a X-a (care se află în practică agricolă la ferma legumicolă a CAP). S-au acordat foarte multe note (se cunoaște că se apropie finalul trimestrului), majoritatea acestora situându-se între 7 și 10.

Raidul nostru demonstrează că nivelul calitativ al situațiilor existente este ridicat și înalte dintre cele menționate, cu determinări specifice localității din care fac parte, este rezultatul implicării active (sau mai puțin) a factorilor de răspundere atât din instituțiile de învățământ, cât a celor de conducere locală. Concluziile trebuie trase de cei în drept, care poartă și răspunderea luării unor măsuri operative pentru îmbunătățirea activității, acolo unde este cazul.

Emil Calotă
Înainte (jud. Dolj),
nr. 13 685/1989

Variațiuni pe aceeași temă

ORIZONTAL: 1) Oprit de o barieră. 2) Albie de apă – Bătute la război. 3) Servit... cu mai multe feluri – Obiectiv de plan. 4) Reputat concurent turcă la sabie (od.; pl.) 5) Au o contribuție esențială la realizarea planului la întreprinderile de prelucrare a lemnului – Cunoscută marca de televizor. 6) A lansat un balon – Loc de cinste. 7) Intrate în legătură – Punere de acord – Înregistrat în spectrul infraroșu. 8) Temut... când vorbește! – Viță de vie! – Un fel de a se face... de rușine 9) Suită la înălțime – Interpret de muzică de cameră. 10) Cărți cu poze... cartonașe (!). VERTICAL: 1) Dată la întors. 2) Declarație de avere personală (fem.) – Schimbătoare de viteze. 3) Slujitor credincios – Finale la fotbal în sală! 4) Mai mică... ca un țap – Soi de vin vechi. 5) Cu multă trecere la bătrâni – Prima dublă. 6) A intra în amănunte – Acte de fond la încheierea unui contract! 7) Gol înscris... de la distanță! – Face parte din familie – Urme de arsuri (sg.). 8) Călcate de fiare (sg.) – Se duce în fața plutonului. 9) Amenințat să i se arate cartonașul galben. 10) Activitate obișnuită pe canal.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Revista Rebus, nr. 23/1989

vremea

Vremea a fost caldă în sudul și estul țării, unde cerul a fost variabil. Apoi s-a răcit ușor și a fost, în general, instabilă, cu cer temporar noros în rest. Au căzut ploii mai ales sub formă de averse, însoțite de descărcări electrice și, izolat, de grindină, pe arii relativ extinse din sud-vestul, vestul, centrul și nordul țării. În rest, au căzut ploii izolate după-amiaza.

Vântul a suflat slab până la moderat. Temperaturile maxime au fost cuprinse între 22 și 28 de grade, iar cele minime, între 8 și 18 grade.

La București, vremea a fost caldă, iar cerul variabil. Vântul a bătat slab spre moderat, iar temperatura maximă s-a situat în jurul valorii de 28 de grade, cea minimă fiind cuprinsă între 12-14 grade.

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
Autobaza Transport Mărfuri încadrează conducători auto, tractoriști, rutieriști, mecanici auto.
Tăbăcăria Minerală din Șoseaua Giurgiului încadrează, conform Legii 12/1971, persoane cu domiciliul în București pentru următoarele posturi: inginer mecanic, economist, autodistributori autorizați, macaragiu autorizat, șef de plat-formă.

Căutăm femeie internă, singură, pensionară, pentru menaj la o persoană în vârstă.
Căutăm urgent femeie pentru îngrijire copil.

Caut femeie pricepută, nefumătoare, iubitoare de animale, pentru menaj la două persoane. Retribuție și condiții excepționale.

VÂNZĂRI
Vând fierăstrău pentru tăiat lemne, drujbă aproape nouă, piese de rezervă.